

Створювальне знання: теоретико- методологічні і практичні аспекти

МАТЕРІАЛИ
4-ГО КРУГЛОГО СТОЛУ У РАМКАХ
НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО МІЖВУЗІВСЬКОГО
ПРОЄКТУ «СТВОРЮВАЛЬНЕ ЗНАННЯ:
НАУКОВО-ОСВІТНІ ПРАКТИКИ 3.0»

Одеса • 11 червня 2021 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПСИХОСІНЕРГЕТИКИ ТА АЛЬФОЛОГІЇ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СТВОРЮВАЛЬНЕ ЗНАННЯ: теоретико-методологічні і практичні аспекти

МАТЕРІАЛИ
4-ГО КРУГЛОГО СТОЛУ
У РАМКАХ
НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО МІЖВУЗІВСЬКОГО ПРОЄКТУ
«Створювальне знання: науково-освітні практики 3.0»

11 ЧЕРВНЯ 2021

ОДЕСА – 2021

Рекомендовано до друку Вченою радою Навчально-наукового інституту морського права та менеджменту Національного університету «Одеська морська академія»

Протокол №9 від 22 червня 2021 року

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

І.А. Доннікова, д-р філос. наук,

Н.В. Кривцова, к. психол. н.,

Є.М. Іванова, к. філос. н.,

О.С. Павлова, к. філос. н.

Створювальне знання: теоретико-методологічні і практичні аспекти. Матеріали 4-го круглого столу «Створювальне знання: науково-освітні практики 3.0», 11 червня 2021 р. / Нац. ун-т «Одеська морська академія»; Міжнародна академія психосінергетики та альфології; Одеськ. нац. мед. ун-т. – Одеса: НУ «ОМА», 2021. – 83 с.

У збірці представлені матеріали 4-го Круглого столу «Створювальне знання: теоретико-методологічні і практичні аспекти», на якому обговорювалися актуальні питання сучасної науки і освіти, людинотворчих освітніх практик та досвід їх впровадження. Матеріали репрезентують роздуми представників різних напрямків науки, викладачів, курсантів і аспірантів.

Збірка призначена для керівників університетів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться проблемами сучасних науково-освітніх практик.

Тексти представлені в авторській редакції. Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів. За точність і достовірність викладеного матеріалу всю відповідальність несуть автори.

© Національний університет «Одеська морська академія», 2021
© Міжнародна академія психосінергетики та альфології, 2021
© Одеський національний медичний університет, 2021

ЗМІСТ

<i>Айтов С.Ш.</i> Історична антропологія як сучасна філософія історії і філософські аспекти вищої освіти.....	6
<i>Бельо Л.Ю.</i> Самоосвіта: значення у становленні фахівця.....	8
<i>Бучко О.В.</i> The psychological nature of music experience and its relation to the faculty members' competencies in non-musical disciplines in Ukraine and the U.S.....	10
<i>Вішневський Д.Л.</i> Перспективы современной науки с позиций субъекта познания.....	18
<i>Вороб'єва С.В.</i> Creative technologies of self-education in the digital environment of the university 3.0.....	19
<i>Доннікова І.А., Кривцова Н.В.</i> Освітні практики здоров'я: філософсько-психологічний аспект.....	21
<i>Дюжинов В.Д.</i> Українські освітянські практики в контексті європейської освіти.....	25
<i>Іванова Є.М.</i> Имитационные системы: системно-дескрипторный анализ (на примере обучающих технологий).....	29
<i>Іванова Н.В.</i> Філософія для дітей: Григорій Сковорода і філософія щастя.....	32
<i>Коляда І.Г.</i> Інформаційно-освітній простір як ресурс створювального знання.....	36
<i>Красовський І.І.</i> Категории субъекта и объекта в современном научном познании.....	38
<i>Лановой А.О.</i> Заняття спортом як чинник саморозвитку особи.....	40
<i>Майборода П.А.</i> Гуманитарная составляющая морского образования: исторический аспект (на примере НУ «ОМА»).....	44
<i>Мєлков Ю.О.</i> Демократизация высшего образования как практический аспект формирования образованной личности третьего тысячелетия.....	47
<i>Мінєнков Г.Я.</i> Формирование космополитической идентичности и задачи образования.....	49
<i>Мукієнко О.О., Моторкін В.М.</i> Віртуалізація освіти та етичні проблеми трансгуманізму.....	53
<i>Павлова О.С.</i> Якість педагогічної взаємодії із здобувачами вищої освіти та етика навчання в парадигмі студентоцентрованого підходу.....	56

2. Бродель Ф. Что такое Франция? / Ф.Бродель. – В трёх томах. – Кн.1; [пер. с фр.]. – М.: Изд-во Сабашниковых, 1994. – 406 с.

3. Гофф Ле Ж. Цивилизация средневекового Запада / Ж.Ле Гофф; [пер. с фр.]. – М.: Прогресс-Академия, 1992. – 375 с.

4. Подосинов А.В. Ex oriente Lux!: ориентация по сторонам света в архаических культурах Евразии / А.В. Подосинов. – М.: Языки русской культуры, 1999. – 718 с.

САМООСВІТА: ЗНАЧЕННЯ У СТАНОВЛЕННІ ФАХІВЦЯ

Бельо Л.Ю.

(старший викладач кафедри загальноправових дисциплін Навчально-наукового інституту морського права та менеджменту НУ «ОМА», м. Одеса, Україна)

Самоосвіта – процес необхідний для самовдосконалення, спрямований на професійне становлення та сучасно затребуваний. Неперервна систематична робота, що вимагає високої самоорганізації та наполегливості має не тільки професійне орієнтування. Самоосвіта має більше коло поширення щодо інтелектуального, культурного, творчого, особистісного розвитку. Слова відомого педагога В.А. Сухомлинського переконують «Знання здобуті самоосвітою, дуже міцно зберігаються в пам'яті... У процесі самоосвіти формуються індивідуальний стиль розумової праці» [1, 261].

Законодавчо самоосвіту визначено інформальною. Відповідно ч. 4. ст. 8 ЗУ «Про освіту» Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям [2]. В Законі України «Про вищу освіту» відсутні будь-які норми про самоосвіту.

Проектом Закону України № 2121 «Про внесення змін до деяких законів України (щодо визнання неформальної освіти)» визначено, що це освіта цілеспрямована і спланована, але не інституціолізована, тобто менше організована, ніж формальна і неформальна освіта» [3]. Реалізується за рахунок власної активності в оточуючому культурно-освітньому середовищі, при цьому людина перетворює освітні потенціали суспільства в дієві чинники свого розвитку. Інформальна освіта може здійснюватися шляхом цілеспрямованого спілкування, читання, перегляду телепередач, відвідування установ культури, подорожей тощо. Така освіта не обмежується часовими рамками, необов'язково має систематичний характер, не має вікових, професійних чи інтелектуальних обмежень щодо учасників, її результати можуть зараховуватись у формальній освіті.

Самоосвіта – пізнавальна діяльність, пройнята елементами нового, вдосконалення, інтелектуального збагачення, розвитку. Відкритість новому досвіду, враженням – здатності до спостереження за тим, що відбувається, прагнення до пізнавального освоєння й вивчення та збагачення власного внутрішнього й зовнішнього світу, розкриття прихованого потенціалу відмови від звичності, стереотипів, появи нетрадиційних способів мислення й виконання завдань, зародження прагнення творити, проявляти креативність.

Самоосвіта має активне, дієве вираження, що розвивається в процесі, комунікації, критичному аналізі... Це постійне оновлення, свідомо кропітка праця, усвідомленість – і як практика, і як риса характеру – з розвитком багатьох когнітивних і психологічних здібностей та якостей, таких як концентрація та стійкість уваги, процеси аналізу, синтезу і генералізації зв'язків, емпатія й співчуття, самоаналіз, самоконтроль, хороша пам'ять, здатність до навчання й емоційна стабільність. Успішність виконання будь-якої діяльності залежить від поєднання різних здібностей, які в процесі діяльності ми підтримуємо, активізуємо та розвиваємо. Таким чином, формуємо професійний резерв, інтегративну багатогранність, здатність розпізнавати нові моделі та знаходити зв'язки між, здавалось би, не пов'язаними між собою частинами інформації, явищами.

В процесі самоосвіти особі необхідна мотивація як самовдосконалення, самоствердження, професійна самореалізація, фахова позитивна самооцінка, що формуються завдяки пошуку істини, дослідженням ідей, наукових думок, концепцій, правових позицій, роботи з джерелами інформації, літератури, критичного мислення.

Відповідно ч. 6. Порядку нарахування кредитів ЄКТС за результатами професійного навчання, затвердженого Наказом національного агентства України з питань державної служби від 12 грудня 2019 року № 226-19 самоосвіта здійснюється у формі участі у конференціях, науково-практичних конференціях, фахових семінарах, тренінгах, майстер-класах, курсах з оволодіння практичними навичками та в інших формах [4].

Підготовка до сьогоденного заходу, його проведення та участь в ньому є самоосвітою для учасників. Круглий стіл в доповнення Порядку і є іншою формою самоосвіти, можливістю пізнання та елементом розвитку.

Самоосвіта є одним із найефективніших шляхів професійного зростання, вагомим компонентом у підготовці висококваліфікованого ерудованого професіонала, дієвим механізмом оволодіння загальними та фаховими компетентностями, формою генерації фахових ідей та прояв високої духовної культури, рухом до творчих перспектив, балансом між теоретичними знаннями та практичними вміннями, і на останок, це імідж фахівця та закладу вищої освіти чи іншої організації.

Побажання всім учасникам Круглого столу в самоосвіті: черпати натхнення, зберігати терпіння (на Сході кажуть, що це підстава успіху), постійно наповнюватися створювальною енергією, прагнути до знань, психологічної готовності до досягнень та нових звершень, твердого переконання та беззаперечного успіху, професійного та особистісного зростання, фахового утвердження, духовного наповнення та матеріального достатку.

Список використаних джерел:

1. Сухомлинський Василь Олександрович. Вибрані твори: Т. 4: Павлиська середня школа; Розмова з молодим директором. – 1977. – 638 с.
2. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38-39. Ст. 380.
3. Про внесення змін до деяких законів України (щодо визнання неформальної освіти): Проект Закону України № 2121 від 12.02.2015 року.
4. Порядок у нарахування кредитів ЄКТС за результатами професійного навчання. Затв. Наказом національного агентства України з питань державної служби 12 грудня 2019 року. Чинний від 09.01.2020. *Офіційний вісник України*. 2020. № 2. Ст. 108.